

Forslag om godkendelse af Landskassens Regnskab for 2017.

(Naalakkersuisoq for Finanser)

(1. behandling)

Umiddelbart ser det da flot ud, at Landskassens Regnskab for 2017 udviser et pænt overskud. Men vi må ikke lade os snyde af dette. Overskuddet skyldes i høj økonomisk aktivitet og et højt prisniveau på reje- og fiskeriprodukter på verdensmarkedet. Derudover er der kommet omkring 100 millioner kroner mere i kassen fra skatter og afgifter end budgetteret. Og endelig har en række lovbundne bevillinger særligt inden for det sociale område udvist et mindreforbrug.

Sagt med andre ord er der ikke tale om, at det fine resultat på bundlinjen skyldes, at Inatsisartut har vedtaget store reformer eller at den offentlige administration er blevet slanket. Der er faktisk bare tale om en tilfældighed. Derfor må vi ikke tro, at vi bare skal gøre som vi plejer. Det vil nemlig ikke være godt for vores land.

Og hvis man dykker ned i tallene, så kan man se, at vi har store problemer. Lad mig starte på sundhedsområdet:

I 2017 brugte vi mere end OTTE gange mere end budgetteret på at give erstatninger til patienter (hovedkonto 34.01.02), der var blevet fejlbehandlet. Der var afsat 300.000 kroner – men den reelle udgift endte med 2.538.000 kroner. Nu skulle man så tro, at Naalakkersuisoq for Sundhed havde lært lektien, da man skulle anslå et beløb til Finansloven for 2018. Men nej – man afsatte 600.000 kroner. Dog har man i forhold til Finanslovsforslaget for 2019 ladet fornuften råde, hvor der er afsat 1.500.000 kroner. Stadigvæk et godt stykke op til det reelle forbrug i 2017, uden at man er fremkommet med argumenter, hvorfor udgiften vil blive mindre i det aktuelle og næste år.

Et andet område, der indikerer problemet, er udgifter til patientbehandlinger i udlandet (hovedkonto 34.11.01). I løbet af året fik hovedkontoen tilført yderligere 15 millioner kroner. Et øget forbrug på denne konto kan indikere, at man har sendt patienter til udlandet i erkendelse af, at det ikke var praktisk muligt at behandle patienter på vores egne sygehuse grundet mangel på mandskab. Og heller ikke på denne hovedkonto har erkendelsen indsneget sig hos Naalakkersuisoq for Sundhed, idet det totale forbrug på denne hovedkonto i 2017 var cirka 144 millioner kroner – og i år 2018 bliver der budgetteret i underkanten af 130 millioner kroner. En margin på cirka 14 millioner kroner.

Når der er flere patienter, der bliver behandlet på udenlandske sygehuse, særligt i København, øges forbruget til Det Grønlandske Patienthjem (hovedkonto 34.11.04). I 2017 fik Patienthjemmet tilført ekstra 1 million kroner – men det reelle merforbrug var på 1,7 millioner kroner.

Når der er mangel på personale, bliver der afsat en del ressourcer til blandt andet vikarlønninger, særligt på Dronning Ingrid's Hospital (DIH) (hovedkonto 34.11.03). I hvert fald kan det konstateres, at DIH i 2017 fik tilført yderligere 16,5 millioner kroner – og merforbruget blev 18,2 millioner kroner.

Enhver bør kunne se, at dette ikke hænger sammen. Jeg skal derfor opfordre Naalakkersuisut til at budgettere realistisk.

Herudover undrer det mig, at udgifterne til administration af den offentlige sektor bliver ved med at stige. Vi bruger alt for mange penge på administration, og det ser ikke ud til at holde op, hvilket Demokraatit anser som et stort problem. Bare for at nævne lidt tal kan jeg sige, at udgifterne til administration steg med 79 millioner kroner fra 2015 til 2016 og med yderligere 41 millioner kroner fra 2016 til 2017. Vi bør altså kunne effektivisere og bruge pengene bedre.

Dette problem kan også ses ved, at udgifterne til at drive landet er steget med godt 195 millioner kroner fra 2016 til 2017. Gad vide hvad vi har fået for de penge? Er vi blevet rigere? Har vi fået mere frihed?

Jeg kan ikke umiddelbart se, at det skulle være tilfældet. Tværtimod er indtægterne fra Landsskat og selskabsskat faldet med 21 millioner kroner fra 2016 til 2017. Det tyder jo ikke på, at hverken borgere eller virksomheder er blevet rigere.

Til gengæld har man formået at få borgerne til at betale endnu mere i afgifter og gebyrer fastsat af Inatsisartut. Indtægten her fra steg med 32 millioner kroner. Mon det har gjort nogen rigere eller mere frie? Svaret giver vist sig selv.

Vi har brug for at omtænke den måde, vi bruger penge på. Lad os bruge færre penge på administration, og lad os bruge gevinsten herfra til at sænke skatter og afgifter, så befolkningen kan få flere penge mellem hænderne, som de selv kan bestemme, hvad de vil bruge til.

Det mener Demokraatit vil være fornuftigt.

Til slut vil jeg påpege, at jeg finder det uhensigtsmæssigt, at Revisionsudvalget ikke kan få indblik i forbruget fra Inatsisartuts Formandskab. Der mangler gennemsigtighed. Jeg ved godt, at reglerne i dag er sådan, at der ikke er åbenhed i Inatsisartuts Formandskab, men derfor kan jeg jo godt mene, at det er forkert. Jeg vil opfordre til, at Inatsisartuts Formandskab af egen drift skaber en åbenhed i sit forbrug, der er på niveau med den åbenhed, der er i Naalakkersuisut og i departementerne.

Med disse bemærkninger henviser vi forslaget til yderligere behandling i Revisionsudvalget.